

Wprowadzenie do programowania w języku C

grupa RKr, wtorek 16:15-18:00

lista nr 5 (na pracownię 12.11.2019) (wersja 4)

Zadanie 1. [10p na pracowni lub 5p po pracowni]

uwaga: Jeśli zrobisz [A], to [B] będzie oczywiste. Jeśli zrobisz [C], to [D] będzie oczywiste.

Wszystkie makra muszą się rozwijać do wartości/wyrażeń, aby można było stosować złożenie.

Makra mogą być type-free, ale w [A] i [B] warto założyć ustalony logiczny rozmiar słowa bitowego, np. 8 lub 4.

Preferowane są rozwiązania bazujące na operacjach bitowych, ale zwykła arytmetyka też jest OK.

Makra muszą być używalne we instrukcjach i deklaracjach, więc nie wolno używać funkcji bibliotecznych.

[2.5p | A] Napisz makro **ROUND_DN_toPOT(x)**, które zaokrągli wartość x do najbliższej potęgi dwójki z dołu.

[2.5p | B] Napisz makro **ROUND_UP_toPOT(x)**, które zaokrągli wartość x do najbliższej potęgi dwójki z góry.

wskazówka: Wykorzystaj wiodący (najstarszy) zapalony bit zaokrąglanej liczby.

Przydatny będzie operator trójargumentowy „_?_:” , wykorzystaj go wiele razy i ładnie sformatuj.

Nazwy makr to skróty od “round down to power-of-two” i “round up to power-of-two”.

Jeśli liczba wejściowa jest potęgą dwójki, to makro nie powinno zmieniać tej wartości.

[2.5p | C] Napisz makro **ROUND_DN_toMPOT(x, k)**, które zaokrągli wartość x z dołu do najbliższej wielokrotności potęgi dwójki określonej przez token k będący wykładnikiem tej potęgi, tj. 2^k .

Innymi słowy zaokrąglamy do największej liczby postaci $a \cdot (2^k)$, dla której zachodzi ($a \cdot (2^k) \leq x$).

[2.5p | D] Napisz makro **ROUND_UP_toMPOT(x, k)**, które zaokrągli wartość x z góry do najbliższej wielokrotności potęgi dwójki określonej przez token k będący wykładnikiem tej potęgi, tj. 2^k .

Innymi słowy zaokrąglamy do najmniejszej liczby postaci $b \cdot (2^k)$, dla której zachodzi ($x \leq b \cdot (2^k)$).

wskazówka: Zastanów się jak wygląda reprezentacja bitowa liczby, która jest wielokrotnością potęgi dwójki.

Nazwy makr to skróty od “round down to multiple power-of-two” i “round up to multiple power-of-two”.

Jeśli liczba wejściowa jest wielokrotnością potęgi dwójki, to makro nie powinno zmieniać tej wartości.

Zadanie 2. [10p]

Napisz funkcję **RefBox allocatePOTMemAligned(int expBbSize, int log2unit, int log2align)**, która dokonuje dynamicznej alokacji pamięci w taki sposób, że do użytku mamy liczbę bajtów, która jest najmniejszą potęgą dwójki zawierającą expBbSize, a wirtualny adres początkowy będzie wyrównany względem log2align, tj. wartość adresu ma być wielokrotnością liczby ($2^{\log2align}$). Parametr log2align oznacza logarytm dwójkowy wyrównania pamięci. Dzięki wyrównaniu uzyskasz do dyspozycji kilka/naście bitów w adresie (wskaźniku), wykorzystaj je do zapamiętania logarytmu dwójkowego z finalnego rozmiaru pamięci mierzonego w jednostce, której wielkość jest równa ($2^{\log2unit}$). Będzie Ci potrzebna poniższa definicja.

```
typedef struct { void* haxRef; void* natPtr; } RefBox;
```

Użyj tej funkcji do alokacji pamięci dla bufora cyklicznego (ang. ring buffer, circular buffer), a w implementacji bufora skorzystaj z rozmiaru alokacji zapamiętanego we wskaźniku.

Zaimplementuj następujące operacje (gdzie Tval to wybrany przez Ciebie typ komórki w buforze, np. int):

tworzenie bufora „**RefBox create(int expNumCells)**”, niszczenie bufora „**void destroy(RefBox)**”,

wstawianie „**void put(RingBuffer*, Tval [, int log2align])**”, pobranie „**Tval get(RingBuffer*[, int log2align])**”.

wskazówka: Alokację dynamicznej pamięci trzeba zrobić zwykłą funkcją malloc(.), a dealokację poprzez free(.).

Wykorzystaj niektóre z makr z zadania nr 1.

Zadanie 3. [10p] Dostępne w serwisie SKOS.

Dodatkowe informacje do zadania nr 2.

Funkcja `malloc(.)` przydziela Ci tyle pamięci w bajtach ile podasz jej przez parametr formalny (wejściowy). Więc pierwsza rzecz jaką należy zrobić to zaokrąglić **expBbSize** (expected byte-based size) do najbliższej potęgi dwójki w górę, nazwijmy to zaokrąglenie jako **POTBbSize** (power-of-two byte-based size). Chcemy ten rozmiar przechowywać w formie logarytmu dwójkowego, niestety liczba bitów potrzebna do reprezentacji logarytmu dwójkowego z **POTBbSize** może być większa niż **log2align**. Znaczy to, że jeśli chcielibyśmy zapisać **log2POTBbSize** na liczbie bitów równej **log2align**, to rozmiar alokacji ograniczony jest do $(2^{\log2align})$ bajtów, co jest dość ubogie, np. jeśli nasze wyrównanie to 8 bajtów ($\log2align = 3$), to maksymalny rozmiar alokacji również wynosi 8 bajtów (maksymalny **log2POTBbSize** wynosi **log2align**). Aby to obejść będziemy wyrażali nasz rozmiar w większych jednostkach, nazwiemy go **POTUbSize** (power-of-two unit-based size), a dwójkowy logarytm z tej wielkości będziemy nazywać **log2POTUbSize**. Teraz maksymalny rozmiar reprezentowalnej alokacji to $(1 \ll \log2POTUbSize) \cdot (1 \ll \log2unit)$, lub inaczej $(2^{\log2POTUbSize}) \cdot (2^{\log2unit}) = (2^{\log2POTUbSize + \log2unit})$.

Kolejny problem jaki należy rozwiązać to fakt, że adres pamięci (wartość wskaźnika) może być ogólnie mówiąc i upraszczając dowolną wartością z wirtualnej przestrzeni adresowej programu, nie mamy wiedzy o tym co robi alokator systemu operacyjnego, na którym działa nasz program. Oznacza to, że nie możemy założyć niczego o wartościach bitów tego adresu, ten adres nazwijmy **nativeAddress**. Możemy jednak oszukać system operacyjny prosząc go o przydzielenie trochę większej ilości pamięci, ten nadmiar nazwiemy **waste**. Czyli cała alokacja ma mieć rozmiar (**POTBbSize** + **waste**). Parametr **waste** musi być na tyle duży, abyśmy mogli przesunąć wskaźnik reprezentujący początek naszego obszaru pamięci w staki sposób aby wyzerować dolne bity (dokładnie **log2align** bitów). Ten przesunięty adres nazwiemy **baseAddress**. Jeśli **waste** jest dostatecznie duży, to (**baseAddress** + **POTBbSize**) nie powinno przekroczyć (**nativeAddress** + **POTBbSize** + **waste**). Z drugiej strony chcemy aby **waste** był możliwie najmniejszy.

Typ strukturalny **RefBox** zawiera **haxRef**, którego wartość to nasz **baseAddress** zmontowany z **log2POTUbSize** na dolnych bitach, ten typ strukturalny zawiera też **natPtr** (native pointer), którego wartość numeryczna to **nativeAddress**. Pole **natPtr** jest potrzebne tylko do dealokacji poprzez funkcję `free(.)`, a wszelkie odczyty z używanego przez nas obszaru pamięci należy robić poprzez **haxPtr** zerując dolne bity w **haxRef**. Należy znaleźć takie przesunięcie (**offset**), że **baseAddress** = **nativeAddress** + **offset**.

Bufor cykliczny to jedna z bardzo prostych i jednocześnie ważnych struktur danych, łatwo znaleźć niezbędne informacje w sieci, np. na Wikipedii. Dobra implementacja takiego bufora NIE zlicza ile bufor posiada elementów. Taki bufor potrzebuje zaledwie kilku informacji: adres początkowy bufora (u nas to będzie **baseAddress** zawarty w **haxRef**), pojemność bufora **capacity** (u nas to będzie wielkość wyliczona na podstawie **log2POTUbSize** zawartego w **haxRef** i rozmiaru typu reprezentującego komórkę naszego bufora), a także dwa indeksy **read-index** oraz **write-index**. Każdy z tych indeksów, po każdej operacji inkrementacji, powinien być przycinany do pojemności bufora poprzez operację modulo $(_ \% \text{capacity})$. Możemy też założyć, że bufor nie będzie pokrywał całej dostępnej pamięci, ani nawet jej połowy, więc na jeden indeks możemy przeznaczyć liczbę bitów mniejszą/równą połowie liczby bitów wskaźnika. To oznacza, że deskryptor dla całego bufora zmieści się w rozmiarze około dwóch wskaźników (lub mniejszym).

```
typedef struct { void* haxRef; short readId; short writeId } RingBuffer;
```